

Getuigenis van een Oekraïens gezin, opgetekend in november 2022

Bij de actie Witte (Lintjes) Kerst ter gelegenheid van Kerstavond en 10 maand oorlog in Oekraïne

Het gezin bestaat uit vader, moeder en een kind met een beperking. Eerst vertelt de moeder. Om de identiteit zo goed mogelijk te beschermen, geven we geen namen.

De vrouw: "Wij woonden in een stad die zwaar geleden heeft onder de beschietingen. Er ging nauwelijks een dag voorbij dat er niet geschoten werd.

Het hamsteren begon al meteen de dag dat de oorlog begon: ik weet niet waarom, maar ik dacht meteen het meest noodzakelijke in huis te halen: rijst, bloem, pasta, en ook medicijnen, want ons invalide kind heeft medicatie nodig. Ik ben ook al het geld van onze rekeningen gaan afhalen.

Al snel was er geen elektriciteit meer, de winkels bleken ook na 1 dag al leeg. Al een geluk dat ik dus nog wat heb kunnen inslaan. We hebben ook direct het ziekenhuis gecontacteerd om het medisch attest voor ons kind te laten verlengen. Dit was normaal gezien gepland voor maart, maar ik wilde het zo snel mogelijk in orde hebben. Voor het geval dat. En dat is gelukt: binnen twee dagen hadden we een nieuw attest.

Elke dag loeiden de sirenes, al vanaf de eerste oorlogsdag, maar de eerste raketten vielen pas na een paar dagen. Er waren geen schuilkelders, dus als wij het luchtalarm hoorden, doken we een portiek in, in de hoop dat we daar niet zouden geraakt worden. Maar na weer enkele dagen stopten we daar ook mee en bleven we gewoon thuis: we kropen dan in de badkamer of in de gang.

Op een dag waren er twee inslagen vlakbij: één op een ziekenhuis en één op een hotel. Er was een enorm oranje licht, het lawaai was verschrikkelijk. Je kon zelfs je eigen gegil niet horen. Mijn kind gilde luid, ik gilde, het was echt vreselijk. Ik besloot te vertrekken.

De volgende ochtend stond ik klaar, maar iets in mij weerhield me ervan weg te gaan. Waar moest ik heen? En wat met mijn ander kind, dat al niet meer thuis woonde? Het was een moeilijke beslissing, maar wij bleven...

Maar dan vielen er weer bommen. Mijn kind sloeg het hoofd tegen de muur van angst. Dit kon ik niet langer aanzien, dus ik pakte opnieuw een koffer en regelde dat we mee konden rijden met een minibusje. Later namen we de trein naar Lvov (in het Russisch)/ Lviv (in het Oekraïens): we werden door de treinbegeleider in een coupé geduwd en mochten die niet meer verlaten, zelfs niet om naar de wc te gaan. De deur ging op slot. In Lviv konden we meerijden met twee Polen in een vrachtwagen. In Polen hielpen vrijwilligers ons. Het was ongelooflijk goed geregeld: elke vrijwilliger had zijn of haar rol. En er stonden buggy's en rolstoelen klaar. We sliepen in een soort winkelcentrum.

Ik wou heel graag naar een land aan de Middellandse Zee, omdat mijn kind de zee nodig heeft, vooral in de zomermaanden. Maar een Poolse vrijwilliger legde ons uit dat het beleid voor vluchtelingen daar niet gunstig was, wat zeker met een invalide kind moeilijk zou worden, en raadde ons aan naar België te gaan. En zo kregen we een plaats in een minibusje naar België: ik kende dit land enkel van de chocola en het bier.

Het busje bracht ons naar Mons (Bergen) waar we terechtkwamen bij een wat ouder koppel. Wat we daar uiteindelijk zouden meemaakten, was heel onaangenaam. En ik besef dat dit een uitzondering is, maar het was een erg negatieve ervaring. We kregen totaal geen privacy, we hadden ook geen toegang tot het geld dat we kregen van de Belgische overheid en ik had geen rechtstreeks contact met het OCMW van Bergen. Als ik iets kookte voor mijn kind, dan at de man van het huis het op.

Uiteindelijk raapte ik mijn moed bijeen en trok alleen naar het OCMW: dankzij een gesprek via een tolk bleek dat mijn dossier helemaal niet in orde was. Al vrij snel kreeg ik een eigen bankkaart en toegang tot het geld waar ik recht op had vanaf mijn aankomst in België.

Er gebeurde nog van alles waardoor de sfeer alleen maar ijziger werd. Wij werden door het koppel genegeerd, behandeld als lucht. En af en toe werden we slachtoffer van driftbuien. Toen de vrouw de officiële documenten van ons kind had weggenomen, was de maat vol. Vrijwilligers uit Bergen begonnen mee te zoeken naar een andere verblijfplaats, maar vonden niets. Uiteindelijk kwam ik via een facebookgroep in Antwerpen terecht.

Ondertussen, op 18 juni, werd ons huis gebombardeerd. Er bleef niets van over tenzij wat muren. Mijn man was al die tijd daar gebleven omdat mannen geacht werden paraat te staan om te gaan vechten. Maar nu ons huis kapot was, en we bovendien een nieuwe geboorteakte voor het kind moesten gaan halen, besloten we om te proberen hem daar weg te halen. Ik vloog terug naar Oekraïne voor een nieuwe geboorteakte en paspoort voor mijn kind. Omdat ons kind gehandicapt is, kreeg mijn man toelating om het land te verlaten en bij het kind te zijn. Zo kwamen we dan samen naar België.

Het onthaal in Antwerpen was fantastisch: ik kwam in een ongemeubeld appartement terecht en na een oproep op facebook had ik binnen de kortste keren alles wat ik nodig had. Zelfs nu nog komen mensen spullen of eten brengen. Echt heel fijn. En wat ook zo fijn is: mijn kind gaat elke dag met een glimlach naar school."

De man: "Ik werkte vroeger als leraar in een school. Maar sinds de oorlog kon dat niet meer. Ik werd aangesteld als de leider van een groep vrijwilligers die de gebombardeerde en verlaten huizen moest bewaken. Er werd namelijk die eerste weken veel geplunderd. Dankzij ons werk stopten die plunderingen en verlegden we ons werk naar het verdelen van humanitaire hulp. We hielpen het Rode Kruis en World Kitchen. Er was immers geen geld meer, geen eten en ook geen water. We vingen zoveel mogelijk regenwater op om ons te kunnen wassen. Op sommige plekken werden waterputten gegraven. We legden ook zelf waterleidingen aan, maar deze sprongen nogal eens kapot. Het was één chaos. Een grote puinhoop. Alles was kapot. Fabrieken en magazijnen werden gebombardeerd, hotels, scholen en ziekenhuizen. Veel mensen sneuvelde. Zo viel er in de eerste week een raket op de legerkazerne: 200 mensen stierven, waaronder mijn jaargenoot. Onze groep vrijwilligers hielp ook met het evacueren van burgers. Het is een heftige ervaring, die ik met me meedraag.

Jammer genoeg heb ik ook al een vervelende ervaring opgelopen in België: al mijn spullen werden gestolen uit een kastje in het fitnesscentrum. Nu moet ik dus weer zorgen voor nieuwe documenten en een nieuwe bankkaart.

Maar wat ik zeker tegen u wou zeggen, omdat u werkt voor een vredesorganisatie: ik weet nu één ding zeker: hoe meer wapens, hoe meer oorlog."